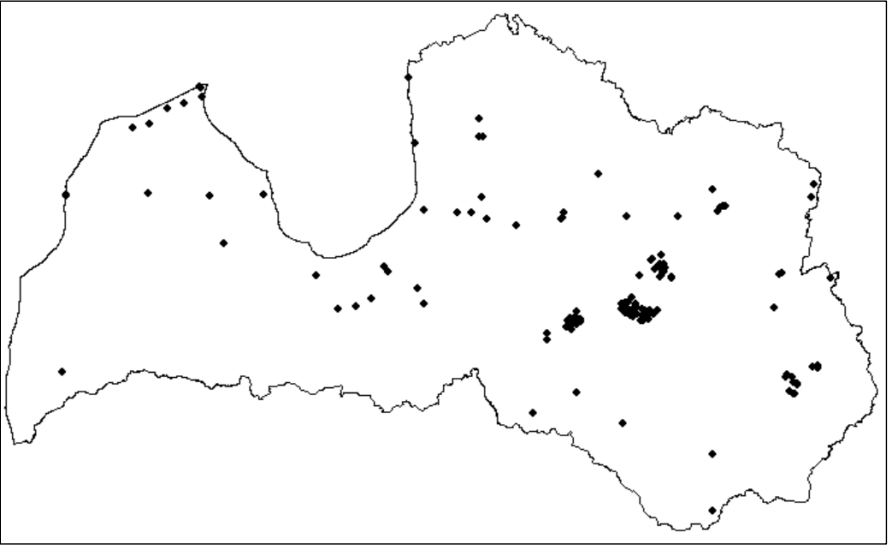
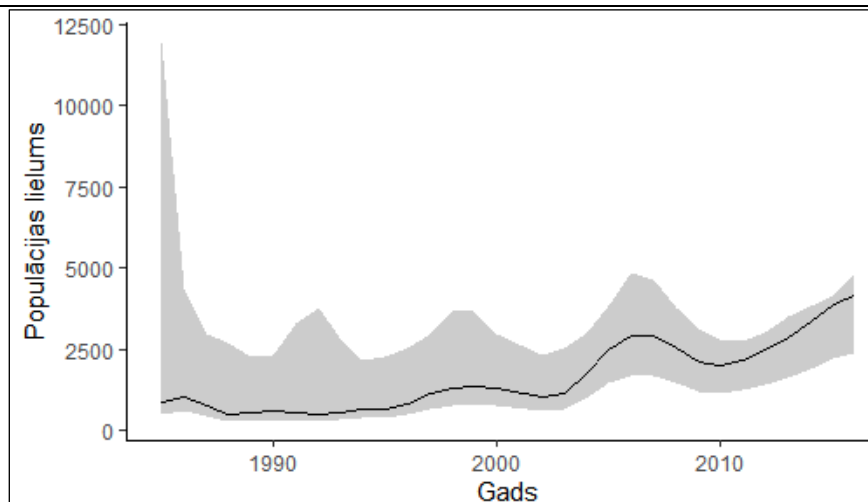

Piezīmes un atsauces valsts līmeņa sugu aizsardzības mērķu (FRV) noteikšanai: datu izvēle un eksperta pieņēmumi

Sugas kods	1343
Sugas nosaukums	<i>Sicista betulina</i>
Eksperts	V. Pilāts
Darbs pabeigts	16.02.2024.
Vispārējās piezīmes	<p>Sicista <i>Sicista betulina</i> ir Latvijā salīdzinoši reti sastopams pelēm līdzīgs grauzējs. Visticamāk, apdzīvo visu valsts teritoriju (1. attēls).</p> <div data-bbox="517 577 1409 1120"> </div> <p>1. attēls. Sicistas konstatēšanas vietas Latvijā (datu avots: DDPS “Ozols”; atradumu agregācijas pētījumā par pūču barošanās sastāvu iegūtie dati (Avotiņš 2017)).</p> <p>Literatūrā (GBIF 2023) sugai tiek norādīta reģionāli atšķirīga un ļoti plaša dzīvotņu izvēle. Arī Latvijā suga veģetācijas sezonā atrasta dažādās dzīvotnēs, priekšroku, visticamāk, dodot vietām ar attīstītu lakstaugu stāvu gan atklātos, gan pusatklātos biotopos, galvenokārt ūdeņu tuvumā. Ziemu pavada hibernācijas stāvoklī.</p> <p>Uz pētījumiem balstītu datu par populācijas lielumu nav. BD 17. panta ziņojumā par 2001.–2006. gadu atbilstoši eksperta pieņēmumam sicistu populācijas lielums Latvijā norādīts 1000–3000 indivīdu robežās. Pūču barības objektu analīze (Avotiņš 2017) liecina, ka kopš 1987. gada notiek viļņveidīgs, bet stabils sugas sastopamības pieaugums, pirms kura gan, iespējams (senākajā pārmaiņu rādītāja daļā ir plašākais kļūdas intervāls), ir bijis straujš populācijas samazinājums. Izmantojot iegūto sicistas skaita izmaiņu modeli (2. attēls) un pieņemot, ka HD = 1000–3000 indivīdi, aprēķināts, ka REF = 340–2865 indivīdi. un CV = 2416–4873 indivīdi.</p>

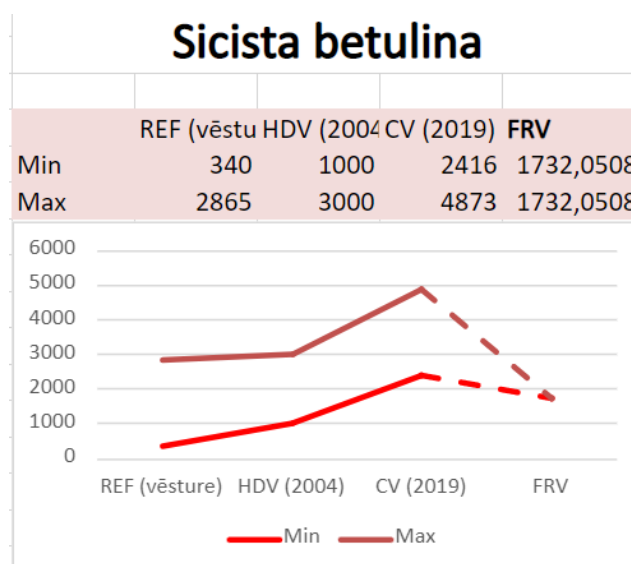

2. attēls. Sicistas skaita izmaiņu modelis (sagatavojis Andris Avotiņš).

Sicistas skaita izmaiņu modelis liecina, ka populācijas lieluma dinamika atbilst 4. variantam sugu aizsardzības mērķu noteikšanas vadlīniju 8. attēlā (Auniņš & Opermanis 2022).

Lai gan dati ir nepietiekoši, lai spriestu par sicistas izplatības apgabala iespējamām izmaiņām kopš 1990. gadu sākuma, var pieņemt, ka izplatība bijusi vairāk vai mazāk stabila, t. i., atbilst 1. variantam sugu aizsardzības mērķu noteikšanas vadlīniju 8. attēlā (Auniņš & Opermanis 2022).

Izmantojot izvēlētās vērtības, kas aprakstītas zemāk, FRP atbilst **1732** indivīdiem (3. attēls).

3. attēls. Aprēķinu kopsavilkums.

Piezīmes un pieņēmumi tabulu aizpildīšanā/izmantošanā

	Lauks	Komentāri, pieņēmumi
	Dati_FRP	
REF	Date	1993
	Popunit	i (indivīds)
	Min	340 Atbilstoši skaita izmaiņu modelim.
	Max	2865 Atbilstoši skaita izmaiņu modelim.
HDV	Popunit	indiv.
	Quality & Date	P (2006) Vāja kvalitāte; datēts ar 2006. gadu (2007. gada BD 17. panta ziņojuma dati).
	Min	1000
	Max	3000
	Trend period	1993–2006
	Trend	X (tendence nezināma)
	Mag_min	na
	Mag_max	na
	Habitat period	P (2006)
	Trend	+ (pieaugoša tendence)
	Popunit_final	i (indivīds)
	Min_final	1000
	Max_final	3000
	Trend 1991-2006	I (pieaugoša tendence) Atbilstoši skaita izmaiņu modelim.
CV	Date	2013–2018 2019. gada BD 17. panta ziņojuma dati.
	Popunit	i (indivīds)
	Min	1000
	Max	3000
	Value	na
	Type	minimum
	Popunit_alt	grids1x1 (1 x 1 km kvadrāts)
	Min_alt	na
	Max_alt	na
	Value_alt	101
	Type_alt	minimum Zināms, ka populācijas lielums pārsniedz noteiktu vērtību.
	Method	estimatePartial Vērtējums, kas balstās uz ekstrapolāciju no ierobežota datu apjoma.
	Trend period	2007–2016
	Trend	I (pieaugoša tendence)
	Mag_min	na
	Mag_max	na
	Method	estimatePartial

	Lauks	Komentāri, pieņēmumi
		Vērtējums, kas balstās uz ekstrapolāciju no ierobežota datu apjoma.
	Habitat period	2007–2018
	Trend	Unk (tendence nezināma)
	Method	absentData Nepietiekami dati vai tie nav pieejami.
	Popunit_final	i (indivīds)
	Min_final	2416 Atbilstoši skaita izmaiņu modelim.
	Max_final	4873
	Trend 2007-2018	I (pieaugoša tendence)
	Dati_FRR	
REF	Area	64589
	Period	1993
HDV	Area	64589
	Quality & period	P (2006) Vāja kvalitāte; datēts ar 2006. gadu (2007. gada BD 17. panta ziņojuma dati).
	Trend	X (tendence nezināma)
	Magnitude	na
	Area_final	64589
	Trend 1991-2006	S Tendence stabila (būtiski nemainās).
CV	Area	64589
	Period	2007–2018
	Trend	Unk (tendence nezināma)
	Trend_method	absentData Nepietiekami dati vai tie nav pieejami.
	Area_final	64589
	Trend 2007-2018	S Tendence stabila (būtiski nemainās).
	Lēmumi_FRP	
	Variants (8. attēls)	4. variants.
	1. Klimata izmaiņas	0 (nē)
	2. LV populācijas nozīmība	0 (nē) Atbilstoši 2019. gada BD 17. panta ziņojuma datiem sicistu Latvijas populācija veido 0,27 % no ES boreālā reģiona populācijas.
	3. Populāciju izolācija	0 (nē)
	4. Negatīvie faktori	0 (nē)
	5. Negatīvas tendences	0 (nē)
	Lēmumi_FRR	
	Variants (8. attēls)	1. variants.
	1. Klimata izmaiņas	na
	2. LV populācijas nozīmība	na

	Lauks	Komentāri, pieņēmumi
	3. Populāciju izolācija	na
	4. Negatīvie faktori	na
	5. Negatīvas tendences	na

Literatūra un informācijas avoti

Auniņš, A., Opermanis O. 2022. Vadlīnijas sistemātiskai sugu un biotopu aizsardzības mērķu noteikšanai. Versija 2.0. Latvijas Universitāte, Dabas aizsardzības pārvalde.
<https://www.daba.gov.lv/lv/media/15968/download>

Avotiņš A. 2017. Informācijas ieguve par īpaši aizsargājamo sugu meža sicista *Sicista betulina*.
https://www.daba.gov.lv/upload/File/DOC_MON/MON_ATSK_17_Sicista_betulina.pdf

GBIF 2023. *Sicista betulina* (Pallas, 1779). GBIF Backbone Taxonomy. Checklist dataset <https://doi.org/10.15468/39omei> accessed via GBIF.org on 2024-02-01.

<https://nature-art17.eionet.europa.eu/article17/species/report/>